

ÍNDEX

1. Diagnòstic de l'estat de la convivència en el centre.....	3
2. Composició i pla d'actuació de la comissió de convivència.....	7
3. Mesures i accions orientades a la promoció de la convivència i a la prevenció de conflictes per a aconseguir un adequat clima educatiu en el centre.....	8
3.1. Programa PAE.....	8
3.2. Programa INTEGRA.....	8
3.3. Voluntaris Malilla: Ajuda entre iguals, Tutories Afectives, etc.....	9
3.4. Programa de Mediació.....	11
3.5. Programa d'acció tutorial.....	21
3.6. Pla estratègic de millora.....	21
3.7. Activitats en col·laboració amb AMPA.....	22
3.8. Activitats complementàries i extraescolars.....	22
4. Procediments d'actuació i d'intervenció previstos en el reglament de règim intern del centre, que han de ser adequats al que prescriu el Decret 39/2008, de 4 d'abril, i arreplegar els annexos de l'ordre 60/2014, de 28 de juliol.....	23
4.1. Procediments d'actuació i d'intervenció previstos en el reglament de règim intern del centre i adequats al que prescriu el Decret 39/2008.....	23
4.2. Procediments d'actuació i d'intervenció davant supòsits de violència escolar, establerts a la ordre 62/2014 de 28 de juliol.....	33
4.2.1. Assetjament i ciberassetjament.....	33
• Concreció del protocol davant una sol·licitud d'intervenció.....	37

4.2.2. Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent.....	46
4.2.3. Maltractament infantil.....	49
4.2.4. Violència de gènere.....	51
4.2.5. Agressions al professorat o al personal d'administració i serveis.....	53
4.2.6. Consideracions específiques davant situacions fora del centre.....	55
4.3. Estratègies d'intervenció directa en situacions de risc i conflicte	56
5. Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en matèria de convivència adreçades a la comunitat, tal com es disposa en l'article 14 del decret 39/2008.....	58
6. Estratègies per a realitzar la difusió, el seguiment i l'avaluació del pla de convivència en el marc del projecte educatiu.....	61
7. Procediment per a articular la col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn en el pla de convivència.....	63
7.1. Activitats en col·laboració amb l'Ajuntament de València i institucions públiques.....	63
7.2. Activitats en col·laboració amb altres entitats.....	66

1. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

1.1. PRINCIPIS I JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA A L'IES MALILLA

La convivència és la condició fonamental per a l'exercici de l'activitat educativa de l'Institut. D'altra banda, és el seu objectiu últim: el fi de l'activitat educativa és formar ciutadans que, des d'una actitud personal, crítica i lliure, respecten, cooperen i siguen solidaris amb els altres per a l'èxit d'una societat capaç d'afrontar els conflictes entre els seus membres d'una manera constructiva i dialogant. El marc per a avançar cap eixa meta ideal és el treball constant i intel·ligent de tots i totes per a afavorir el desenvolupament de les capacitats i hàbits intel·lectuals i humans dels alumnes, i l'actitud d'un absolut respecte de tots cap a cada un dels altres membres de la comunitat.

El respecte és el postulat bàsic de la convivència. L'actitud de respecte ha de ser fonamental per a solucionar tots els conflictes, ja que parteix del reconeixement de les necessitats i objectius dels altres. El clima de respecte afavorix l'acatament de les normes i procediments establits per al funcionament del Centre, l'orientació de l'activitat acadèmica cap a un aprenentatge significatiu i adaptat a les necessitats i capacitats dels alumnes, amb atenció a la seua diversitat, i la necessària participació i cooperació de tots en la correcció de les conductes inadaptades o disruptives i en la resolució de conflictes.

En les nostres relacions interpersonals poden presentar-se dos tipus genèrics de problemes: la violència i els conflictes. La violència l'exercixen els que no respecten als altres i, per la força física o altres mecanismes, els imposen o volen imposar la seua voluntat. Els conflictes constitueixen la trama diària, no sols inevitable sinó desitjable, d'una societat dinàmica de persones crítiques que defenen les seues conviccions i interpreten les situacions des dels seus respectius valors i interessos. Respecte a la violència hem de ser absolutament intolerants; s'han d'establir mecanismes eficaços de defensa de la llibertat i de rebuig de la violència. Els conflictes, al contrari, no han de ser erradicats o suprimits per la força de les normes, sinó solucionats racionalment per la confrontació de punts de vista i el diàleg. La forma més habitual de manifestació del conflicte serà la conducta inadaptada o disruptiva.

Respecte a aquest tipus de conductes, el desitjable serà previndre utilitzant els recursos educatius coordinats de les famílies i els professors; si es produïxen, s'ha de diagnosticar la seua tipologia i les seues causes i arbitrar les mesures adequades a cada cas. Tot això requereix la màxima participació de tots els agents educadors, entre els quals s'ha de comptar, de mode molt important, amb els propis alumnes.

La present actualització pretén ser una guia pràctica i concreta per a definir els objectius comuns i normes mínimes de convivència, els instruments i mecanismes per a la detecció i prevenció de situacions de conflicte, procediments de solució de conflictes i, finalment, recomanacions bàsiques, dirigides als diversos agents, per a potenciar una convivència més intensa i centrada en els objectius generals de l'Institut. Aquest document és només un instrument revisable per a millorar l'activitat educativa del Centre. Per això no es formula en un sentit reglamentista, sinó que pretén destacar els aspectes que tots puguen comprendre i complir amb facilitat i que siguen suficients per a anar millorant aquest

aspecte essencial, si no únic, de la vida educativa de l'Institut. S'explicita no fonamentalment per a complir amb una prescripció legislativa, sinó en continuïtat amb els plans de convivència que en el nostre Centre s'han establert des del seu inici.

1.2. SITUACIÓ GENERAL DE LA CONVIVÈNCIA A L'IES MALILLA

La convivència en l'IES Malilla ha anat millorant amb el pas del temps. Si bé és cert que l'inici va ser relativament complicat, hui en dia, l'ambient general del centre sol ser positiu i de col·laboració. A aquest ambient hi ha contribuït diferents factors: comptar amb una plantilla estable de professorat, la col·laboració de les famílies i la implicació dels equips directius.

Aquesta afirmació general ha tingut la seva concreció en plans que després desenvoluparem com: Les Jornades sobre la Convivència *Enganxa't*, la formació del professorat, famílies i alumnat mediadors, les tutories afectives i l'ajuda entre igual, aquestes dues últimes accions promogudes pels *Voluntaris Malilla*. També l'organització d'equips federats de futbol, el funcionament de l'aula de convivència i la realització d'activitats i de tallers específics en les tutories per a treballar la convivència, organitzats bé a partir del programa ARCE, bé per ONGs o bé per l'Ajuntament de València.

És important remarcar el treball que s'ha desenvolupat amb la mediació de conflictes. L'equip de mediació intervé amb la realització de mediacions formals i també amb un grapat d'intervencions no formals. El curs que s'organitza anualment formant al professorat, a les famílies i a l'alumnat per a l'actuació directa en la solució dels conflictes ha sigut més que profitós. Cal destacar el treball de l'alumnat mediador i la seva implicació en la vida del centre, així com d'altres programes com ara la ajuda entre iguals, les tutories afectives o l'organització d'una trobada anual d'equips de mediació, amb la col·laboració del CEFIRE de València, al nostre centre.

Si parem atenció a l'informe final sobre convivència del curs 2013-14, podem comprovar aquesta evolució. En general, tant les amonestacions com les agressions greus han disminuït dins del centre de manera significativa. No obstant, cal assenyalar l'aparició de qüestions relacionades amb les noves tecnologies: mòbils, internet, etc.

El total d'amonestacions del curs 13-14 ha disminuït en un 33%: han sigut 87 (29 menys respecte del passat curs, que foren 116). L'any 12-13 les amonestacions escrites ja havien disminuït un 48% respecte del anterior curs 11-12.

AMONESTACIONS 2013-2014

CURS	1ª AVALUACIÓ		2ª AVALUACIÓ		3ª AVALUACIÓ		ALUM AMB 1	ALUM AMB 2	ALUM AMB 3	ALUM AMB 4	ALUM AMB +
	TOT ALUM.	TOT PARTS	TOT ALUM	TOT PARTS	TOT ALUM	TOT PARTS					
1º A ESO					4	4	4				
1º B ESO	1	1	2	2	5	8	2	3			
1º C ESO	1	1			5	6	4	1			
1º D ESO			2	2	1	1	1				
1º E ESO											
2º A ESO	1	1									
2º B ESO	1	1	4	4	5	5	5				
2º C ESO	1	1	2	2	1	1	1				
2º D ESO					2	2	2				
2º E ESO	1	3	1	2							
3º A ESO			1	1							
3º B ESO			2	2	3	4	2	1			
3º C ESO			1	1							
3º D ESO	3	3	3	4							
3º E ESO	1	5	2	10	1	1	1				
4º A ESO			3	3							
4º B ESO	2	2	1	1							
4º C ESO	1	1									
1º A BAT	1	1									
1º B BAT	1	1									
2º A BAT											
2º B BAT											
								Total			
TOTALS	15	21	24	34	27	32		87			
Curs anterior	41	54	27	32	25	30		106			
Diferència	-63%	-61%	-11%	+6%	+8%	+6%		-33%			

AMONESTACIONS PER CURS	
2013-14	87
2012-13	116
2011-12	223

Durant el curs 13-14 s'han obert 5 expedients disciplinaris, els dos últims al 3r trimestre:
- 1 per pegar-se.
- 1 per insults a membres de la Direcció.

EXPEDIENTS DISCIPLINARIS PER CURS	
2013-14	5
2012-13	12
2011-12	7

Al llarg del curs 12-13 s'obriren 12 expedients disciplinaris, per motius com fumar, agressió i relacionats amb el mòbil. Per tant, el nombre d'expedients disciplinaris s'ha reduït en un 58%. Si bé és cert que al curs 12-13 els expedients havien augmentat en 5 respecte del anterior curs 11-12 (7 expedients), els referits a les agressions havien disminuït, en favor dels relacionats amb el mòbil per furt o gravacions. Aquest és un problema que va en augment, tot i les notificacions trimestrals a les famílies sobre el seu ús en el RRI i en el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA, EN REFERÈNCIA A LES FUNCIONS REGULADES EN L'ARTICLE 11 DEL DECRET 39/2008.

La comissió convivència del Consell Escolar de l'IES Malilla té com a finalitat garantir una aplicació correcta del que disposa el decret 39/2008 de 4 d'abril en el centre i està formada per:

Rosa Gil i Carolina Picazo
Adel Francés i Isabel López
Sara Gaitán i Mar Ruiz

Contarem amb l'assessorament de:

Concha Pomares, coordinadora del programa de mediació durant cursos 2012-2013 i 2013-2014.

Rafa Fornás, coordinador del programa de mediació des del curs 2008-2009 fins a l curs 2011-2012.

Segons l'article 11 del citat decret, les funcions d'aquesta comissió son:

a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, així com el seguiment de les actuacions dels equips de mediació.

- b) Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.
- c) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.
- d) Realitzar les accions que li siguen atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre hòmens i dones.
- e) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

3. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE.

3.1. PROGRAMA PAE

El programa PAE pretén abordar les necessitats associades a l'entorn sociocultural de l'alumnat que pateix situacions de desavantatge educatiu. Procura suport i reforç fora d'horari per a l'adquisició de destreses bàsiques i la millora de l'hàbit lector. Entre els seus objectius destaquen:

- 1) Potenciar l'aprenentatge i el rendiment escolar.
- 2) Millorar la integració social de l'alumne en el seu grup i en el centre.
- 3) Facilitar la integració en l'Institut.

Els alumnes seleccionats reben l'atenció i suport del professorat responsable. A més, està previst fer eixides a exposicions, a centres de CFGM i al cinema.

3.2. PROGRAMA INTEGRA

En col·laboració amb l'entitat Iniciatives Solidaries, l'Integra és un programa per a previndre l'absentisme i el fracàs escolar. Aquest programa funciona al nostre centre des del curs 2008-09 amb mols bons resultats.

La finalitat d'aquest programa és previndre l'abandonament escolar així com treballar les conductes disruptives a l'àmbit escolar, oferint a l'alumnat una educació-formació fora del centre amb la possibilitat d'aconseguir els objectius de la ESO amb un currículum adaptat. Està dissenyat per a l'alumnat de 14 i 15 anys, és a dir, que estarien cursant 2 i 3er de la ESO en cas que no haver repetit cap curs.

L'oferta de places des de l'entitat cap als instituts és d'entre tres i sis depenent del curs.

Objectius Generals

- Abordar d'una manera organitzada i compartida entre el nostre IES i l'entitat una resposta a l' alumnat que presenta una escolarització prèvia molt irregular amb conductes disruptives que generen un alt risc de fracàs i abandonament escolar.
- Oferir un nou espai educatiu i d'integració als estudiants que rebutgen el sistema ordinari que millora les seves possibilitats.
- Compartir i racionalitzar recursos escolars.
- Prevenir l'exclusió social.
- Aconseguir millorar la integració dels alumnes al centre educatiu i afavorir una actitud positiva de la seva formació.
- Oferir als alumnes objecte del programa una orientació professional i acadèmica a través de la integració en FPB.

Objectius particulars

- Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- Desenvolupar competències bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies .
- Buscar la integració social i escolar , així com disminuir l' absentisme i reforçar la normalització de les relacions personals.
- Crear i consolidar hàbits i rutines de treball i vida saludable .
- Motivar l'alumnat participant a prosseguir la seua formació en FPB o en aquells estudis o programes que més s'adapten a seu nivell de competències.
- Entenem com a competència bàsica la combinació de destreses, coneixements i actituds adequades al context i que se considera clau perquè totes les persones es desenvolupen en l'àmbit personal , així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació.

3.3. VOLUNTARIS MALILLA

És un grup d'alumnes i professors que han decidit voluntàriament cedir part del seu temps lliure per tal d'ajudar altres alumnes. Aquesta ajuda s'articula a través de la mediació, l'ajuda entre iguals i les tutories afectives.
Donada la rellevància del programa de mediació, el tractarem en un apartat a banda.

Ajuda entre iguals

Els alumnes participants en aquest programa conjuguen el verb con viure amb tota la seua extensió. Per això, són capaços de posar al servei de la comunitat el millor d'ells mateixos.

L'objectiu principal del projecte és promoure actituds de col·laboració entre iguals. En aquest sentit, el tipus d'ajuda és molt diversa depenent de les necessitat dels que ajuden i dels ajudats:

- Millorar el rendiment acadèmic.
- Millorar el clima de convivència.
- Enfortir l'autoestima.
- Millorar el nivell de competència lingüística en les dues llengües oficials dels alumnes estrangers.
- Millorar la integració d'alumnes amb dificultats per a les relacions socials.

Dimarts i dijous a l'hora del pati, ajudants i ajudats es reuneixen a les aules 201 i 205 per tal de posar comú habilitats i necessitats d'uns i d'altres, acompanyats i coordinats pel professor Federico Salvador.

Tutories afectives

Aquest programa vol arribar a l'alumnat que té dificultats per relacionar-se amb els altres, bé siga de manera puntual o crònica. També s'adreça a aquell alumnat que per pertànyer a un entorn familiar desafavorit necessita un suport per a integrar-se en el grup i mostrar conductes adaptades.

El tutors, professorat i alumnat de 2n bat voluntaris, ofereixen suport emocional i afectiu als seus tutoritzats.

Alumnat-tutor (germà major)

Són alumnes de l'equip de mediació que s'ofereixen voluntàriament per intentar ajudar i col·laborar amb altres en una situació concreta. Es pot dir que són alumnes ACOMPANYANTS i DINAMITZADORS que volen col·laborar amb companys que s'han incorporat una vegada que el curs ja ha començat, o que tenen dificultats d'integració, o problemes acadèmics, o de comportament.

Treballen de forma PUNTUAL, és a dir, el seu treball no es perllonga durant tot un curs sinó que haurà acabat en el moment en què la situació per la qual va ser necessitat haja cessat.

No obstant, en determinats moments pot haver problemes que superen la seva capacitat d'actuació, llavors han de derivar-los a altres persones perquè els solucionen (professors, tutor, equip directiu, coordinació de Mediació)

El perfil d'un germà major és:

- Persones que DONEN CONFIANÇA.
- Els AGRADA ESCOLTAR i intenta ajudar els seus iguals.

- Són empàtics, és a dir, saben posar-se al lloc dels altres i sentir els problemes de els altres.
- RESPONSABLES, ja que moltes vegades ha de treballar al llarg de tot el curs escolar.
- OBSERVADORS: en els esbarjos, a classe, als corredors, poden fixar-se com s'està comportant seu tutelat, encara que no parlen amb ell en aquest moment.
- CONEIXEN ELS RECURSOS DEL CENTRE per resoldre problemes, informa que el necessiten de la seva existència i contingut.
- DISCRETS: Han de mantenir en silenci intimitats o dificultats de persones als quals ajuden.
- Han de tenir IL·LUSIÓ per col·laborar de manera desinteressada en l'ajuda dels altres ..
- I estar DISPONIBLES. Han de permetre la seva presència quan se 'ls requereix.

A més, altres activitats dels Voluntaris Malilla són:

Cadena de favors: Una activitat destinada a crear una xarxa de solidaritat externa a l' Institut i lligada a l'alumnat de 1r de batxillerat, amb la col·laboració de l'entitat Taleia

Anem a l' Institut: Destinada a l'alumnat de tercer cicle de primària dels centres adscrits, per tal d'apropar-los al que serà el seu nou entorn educatiu, amb la col·laboració de l'entitat *Hacer mediación*.

Cinema Malilla: Cinefòrums destinats als pares i altres membres de la comunitat educativa per a reflexionar sobre els problemes dels joves, en col·laboració amb l'AMPA del centre.

3.4. PROGRAMA DE MEDIACIÓ

Cal aclarir en primer lloc que en el projecte educatiu del nostre centre la mediació s' entén com prioritària per tal de facilitar la convivència entre tots els estaments i persones que conformen la comunitat educativa.

La mediació pretén abordar d'una altra manera els conflictes de convivència i relacions interpersonals: és un procés al qual les dues parts en conflicte acudeixen de manera voluntària i, en presència de mediadors/és neutrals, s'escolten i intenten arribar a un acord que després serà seguit i avaluat. És, doncs, una tècnica que es deprén alhora que un element més d'una cultura de convivència i respecte.

Els principis de la mediació són:

- ‡ És confidencial i voluntària
- ‡ Està orientat al futur en compte del passat
- ‡ Hi ha dos possibles guanyadors.
- ‡ És un element educatiu perquè s'aprén a restablir la comunicació

- ‡ Potència l'empatia i la tolerància.
- ‡ Exigeix honestat i franquesa.
- ‡ És un mètode no punitiu, però no exclou ni els amonestacions ni els expedients.

Quins conflictes és poden mediar?

Les situacions que impliquen una transgressió greu dels normes de convivència no són susceptibles de ser mediatades. Per contra, els mediadors o mediadores poden intervenir en:

- ‡ Disputes entre alumnes: insults, amenaces, rumors
- ‡ Relacions i amistats deteriorades.
- ‡ Situacions que és consideren injustes.
- ‡ Conflictes entre els diferents membres de la comunitat educativa

Actuacions concretes de l'equip de mediació

- ‡ Intervindre als conflictes de baixa intensitat d' acord amb la direcció d' Estudis i el departament d' Orientació.
- ‡ Intervindre als conflictes a sol·licitud de les parts.
- ‡ Organització d' un curs per a mediadors on participaren pares, professors, alumnes.
- ‡ Fixar un horari de guàrdies per als mediadors.

3.4. 1. LA GESTIÓ EN LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Els conflictes: són situacions en les quals dues o més persones entren en oposició o desacord perquè les seues posicions, interessos, necessitats, desitjos o valors són incompatibles o són percebuts com incompatibles o bé perquè els sentiments i les emocions tenen un paper predominant.

La resolució: pot enfortir la relació entre les parts o pot deteriorar la relació.

Elements:

Relatius al problema/El fons /la causa:

Conflictes de relació / comunicació
Conflicte d'interessos o necessitats
Conflicte de valors, creences

Relatius al procés:

La dinàmica del conflicte
La relació i comunicació entre les parts
Els estils d'enfrontament

Relatius a les persones:

Els protagonistes
El poder dels protagonistes
Les percepcions del problema
Les posicions
Els interessos i necessitats
Els sentiments
Els valors i els principis.

3.4.2. ELS MODELS DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

MODEL	CARACTERÍSTIQUES	AVANTATGES	INCONVENIENTS
Punitiu-sancionador	Davant d'un problema s'aplica una correcció de tipus sancionador (amonestacions, expedients, expulsions...) a fi i efecte de dissuadir a l'agressor per tal que no ho torne a fer (prevenció individual) alhora que serveix de dissuasió a d'altres (prevenció generalitzada)		
Relacional	La resolució del conflicte es trasllada a la relació. Les parts ajudades pel Centre, en qualitat de facilitador, cerquen la solució al seus problemes de manera que la víctima pugua rebre una restitució material, immaterial o moral per part de l'agressor que, de passada, allibera la seua culpa.		
Integral	El Centre té unes normes i sancions. La comissió de convivència pot oferir a les parts l'aplicació d'una sanció o/i la restitució a la víctima mitjançant un procés de mediació		

3.4.3. ANEXOS PER A LA GESTIÓ DE LA MEDIACIÓ:

1. Fixa d'arribada a l'aula de convivència
2. Reflexió de l'alumnat I
3. Compromís
4. Reflexió de l'alumnat II
5. Registre de control d'assistència
6. Comunicació als pares

AULA DE CONVIVENCIA

ANEXO II

REFLEXIÓN PARA EL ALUMNADO QUE REALIZA TAREAS FUERA DEL AULA

POR 1ª VEZ O POR 2ª VEZ PERO POR UN MOTIVO DISTINTO A LA 1ª

Apellidos y Nombre:

Curso y Grupo:

Por favor, contesta con atención a las siguientes preguntas:

¿Qué ha pasado y cuál ha sido mi reacción?

¿Qué he conseguido con ese comportamiento?

¿Qué consecuencias ha tenido mi actuación?

Para mi profesor:

Para mis compañeros:

Para mi mismo:

Explica:

¿Cómo te sientes?

¿Cómo crees que se puede sentir el profesor/a y tus compañeros?

AULA CONVIVENCIA

ANEXO III

COMPROMISO I

Yo,
para mejorar mi actuación personal me comprometo a:

Alumno/a

Profesora responsable del aula de Convivencia

INFORME DEL PROFESOR RESPONSABLE DEL Aula de Convivencia

Realiza un breve resumen de cómo se ha desarrollado la entrevista, si el resultado ha sido positivo o negativo, qué actividad para la mejora de la convivencia ha realizado y si ha hecho las tareas encargadas por su profesor.

AULA DE CONVIVENCIA
ANEXO IV

REFLEXIÓN PARA EL ALUMNADO

PARA EL ALUMANO QUE REALIZA TAREAS FUERA DEL AULA POR 2ª VEZ O POR MOTIVO SIMILAR A LA 1ª VEZ

Apellidos y Nombre:

Curso y Grupo:

Una vez que ha leído la ficha que rellenaste la última vez contesta con atención a las siguientes preguntas:

Escribe tu compromiso de la ficha 1

De todo lo que te había planteado,
¿Qué ha salido mal?

¿Por qué piensas que ha sido así?

¿Qué puedes hacer para que las cosas salgan mejor?

NUEVO COMPROMISO

Para mejorar mi actuación personal me comprometo a:

Fecha:

Firma del alumno/a:

ANEXO V

Registro de control de asistencia del alumnado al aula de convivencia

	ALUMNO/A	GRUPO	PROF. QUE LO ENVÍA	MOTIVOS	PROF. GUARDIA
1ª					
2ª					
3ª					
4ª					
5ª					
6ª					

ANEXO VI

COMUNICACIÓN A LOS PADRES

Estimados padres del alumno/ la alumna.....:

Conforme al artículo..... del R.R.I. de este Instituto, le comunico que su hijo/a fue derivado/a al Aula de Convivencia por el profesor/la profesora..... durante el horario de la asignatura de....., el día/ los días .....del mes de ..... para llevar a cabo las actividades que el profesor de la materia estimó convenientes.

Asimismo, le informo de que tiene un plazo de dos días lectivos para solicitar cita con ..... ,coordinador/a del Equipo de Mediación, pudiendo ser la cita los martes, miércoles y jueves de 10:30 a 11.15.

En Valencia, a ..... de .....201...

El Tutor / La Tutora

La Coordinadora Equipo Mediación

3.5. PROGRAMA D' ACCIÓ TUTORIAL

El Pla d'Acció Tutorial és el marc en què s'especifiquen els criteris i procediments per a l'organització i funcionament de les tutories. El Pla d'acció tutorial tendeix a afavorir la integració i participació dels alumnes i a realitzar el seguiment personalitzat del seu procés d'aprenentatge i a facilitar la presa de decisions respecte al seu futur acadèmic i professional.

El Pla d'acció tutorial concreta mesures que permeten mantindre una comunicació amb les famílies, tant a fi d'intercanviar informacions sobre aquells aspectes que puguen resultar rellevants per a millorar el procés d'aprenentatge dels alumnes, com per a orientar-los, promoure la seua cooperació i millorar la convivència.

Els objectius generals són :

- Facilitar la integració dels alumnes en el seu grup i en el conjunt de la dinàmica de l'IES.
- Potenciar l'esforç individual i el treball en equip.
- Contribuir a la personalització del procés educatiu.
- Fomentar en el grup d'alumnes el desenvolupament d'actituds participatives, tant en el centre com en el seu entorn.

3.6. PLA ESTRATÈGIC DE MILLORA

El nostre pla de millora, elaborat inicialment al curs 2009-10, reflectix quin centre volem, amb referència específiques als aspectes i estratègies que milloren la convivència, com ara la dinamització de la junta de delegats o de la participació dels alumnes en la presa de decisions que afecten a la vida del centre.

Any rere any es proposen noves mesures de millora, s'actualitzen les anteriors. Al curs 2013-14, els àmbits revisats són:

ÀMBIT ORGANITZATIU I DE FUNCIONAMENT

- Pla de Transició
- Pla Lector
- Programa de Mediació

ÀMBIT FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

- Pla de Formació del professorat
- Recursos digitals i plataformes digitals
- Formació plurilingüe
- Mediació

- Programació per Competències

ÀMBIT CURRICULAR I METODOLÒGIC

- Programació per Competències
- Competència lingüística

3.7. ACTIVITATS EN COL·LABORACIÓ AMB L'AMPA

Equips Esportius

Des de l'any 2008, l'IES Malilla i l'AMPA col·laboren en el desenvolupament de les activitats esportives que es concreta en la inscripció dels equips esportius per a participar en la lliga municipal.

Els objectius que pretén esta activitat són :

- Incrementar les actuacions que tinguen com a fi l'estímul cap a la pràctica de l'esport entre els alumnes de l'IES com a hàbit saludable, millora de la qualitat de vida, la comprensió i la comunicació social.
- Crear un model esportiu propi i dinàmic acord, sobretot, a la nostra realitat com a centre que destaque per la seua implicació en la millora de la realitat de les persones i per la seua implicació en la millora de la convivència en el centre .
- Obrir l'Institut com a lloc de convivència per a la pràctica esportiva.

En finalitzar les classes els alumnes interessats participaran d'aquesta activitat, per això el centre facilita l'entrada i presta les instal·lacions durant els dies d'entrenament i els caps de setmana.

Altres Activitats Extraescolars

L' AMPA del IES Malilla organitza cursos d' anglés i de dansa urbana. El nombre d'alumnes que participa d'aquestes activitats és aproximadament de 50.

3.8. ALTRES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

L' Institut inclou dins del la PGA unes 532 activitats complementàries, extraescolars i de convivència per grups. Queda clar que es tracta d' unes activitats molt variades però que tenen en comú el seu objectiu general:

- Atendre a la millora de la convivència dels grups i a la formació integral del nostre alumnat, buscant el desenrotllament harmònic de la seua personalitat i l'adquisició de coneixements i tècniques que els permeten en un futur pròxim adaptar-se i transformar un món canviant en el que han de viure.

4. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL CENTRE, I ADEQUATS AL QUE PRESCRIU EL DECRET 39/2008, DE 4 D'ABRIL, SOBRE LA CONVIVÈNCIA EN ELS CENTRES DOCENTS NO UNIVERSITARIS.

Les conductes que alteren la convivència en el centre poden ser:

A) Conductes contràries a les normes de convivència, tal com estan tipificades en l'article 35 del decret 39/2008.

B) Conductes greument perjudicials per a la convivència del centre, de conformitat amb l'article 42 del decret 39/2008.

4.1. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERN DEL CENTRE, I ADEQUATS AL QUE PRESCRIU EL DECRET 39/2008, DE 4 D'ABRIL

El Reglament de Règim Interior de l'IES Malilla, aprovat al curs 2008-2009, concreta els següents procediments d'actuació i d'intervenció davant les conductes contràries a les normes de convivència:

V.4 Normes en la Resolució de Conflictes

Art.70. Els principis bàsics que regiran les normes de Resolució de Conflictes són:

1. Com a principi bàsic es fomentarà la negociació i la mediació com a vies ordinàries de resolució de conflictes, la qual cosa no eximeix de l'aplicació de la normativa vigent respecte als Drets i Deures de l'alumnat i del procediment de mesures educatives correctores i disciplinàries.
2. Els òrgans de govern i de participació en el control i gestió del Centre garantiran, en l'àmbit de la seua competència, l'exercici dels drets reconeguts a l'alumnat, professorat, pares i mares d'alumnes i personal d'administració i serveis i vetllaran pel compliment dels deures corresponents.
3. Correspon al director o directora resoldre els conflictes i imposar totes les mesures disciplinàries que corresponguen a l'alumnat, d'acord amb les normes que estableixen les Administracions educatives i en compliment dels criteris fixats en aquest Reglament de Règim Interior.
4. El Consell Escolar coneixerà la resolució de conflictes disciplinaris i la imposició de sancions i vetllarà perquè aquestes s'atinguen a la normativa vigent. Així mateix, el Claustre de Professors serà informat pel director de l'aplicació del règim disciplinari del Centre.

Art. 71. El Centre disposa d' un mecanisme de Resolució de Conflictes a través de l' Equip de Mediació, el qual promourà el diàleg per a la solució pacífica dels conflictes interpersonals tan usuals en la convivència d' un centre escolar.

Art. 72. L'alumnat que individual o col·lectivament causen de forma intencionada o per negligència danys a les instal·lacions, equipament informàtic (inclòs programari) o qualsevol altre material del Centre, així com als béns de la comunitat escolar, quedaran obligats a reparar el dany causat o fer-se càrrec del cost econòmic de la seua reparació o restabliment.

Art. 73. En cas de sostracció, l'alumnat infractor haurà de restituir els béns sostrets o reparar econòmicament el valor d' aquests.

Art. 74. Els pares/mares, tutors/es o responsables legals seran els responsables civils en els termes que preveu la legislació vigent per a les reparacions econòmiques. La dita reparació no serà eximent del possible expedient disciplinari per l' actuació comesa. A més la Direcció Del Centre comunicarà a la Direcció Territorial competent els fets arrellegats en els articles 72 i 73 perquè s' inicie l'oportú tràmit de reintegrament.

Art. 75. En cas d' alumnat implicat en conductes contràries a la norma de convivència, el professorat d' aula corregirà la dita conducta amb les mesures que considere oportunes dins les que figuren en el comunicat d' amonestació .

Art. 76. Procediment de correcció de les conductes contràries a les normes de convivència

Les conductes contràries seran sancionades per qualsevol personal autoritzat pertanyent a la Comunitat Escolar. Si és un membre del professorat, prendrà les mesures verbals o escrites que crega oportunes i si és un membre del personal no docent ho posarà immediatament en coneixement del Cap d' Estudis o d' un altre membre de l' Equip Directiu o serà portat a l' Aula de Mediació per a la possible resolució immediata del conflicte. Les infraccions seran corregides tant en l' aula com fora d' ella i en qualsevol lloc del recinte escolar.

Per a les diverses categories de faltes s' aplicarà el procediment que reglamentàriament s' establisca tant per la Llei com pel RRI . Mentrestant se seguiran les normes establides en el Decret de drets i deures dels alumnes. Decret 39/2008 de 4 d' abril , publicat en el DOCV núm. 5738 del 9 d' abril del 2008.

En cas de faltes greument perjudicials a la convivència, el director o directora del Centre, podrà adoptar les mesures provisionals que estime necessàries, entre elles, la suspensió temporal del dret d' assistència de l' alumne o alumna al Centre.

En estos casos que requerisquen obertura d' expedient, serà el Consell Escolar el que vetlarà pel compliment efectiu de les sancions a través de la Comissió de Convivència creada expressament per al control de les mateixes.

Art. 77. Totes les faltes que s' exposen a continuació seran sancionades en els àmbits següents: en el recinte escolar, en el trajecte recorregut per un transport escolar, en la realització d' activitats complementàries i extraescolars i en aquelles situacions que, encara que realitzades fora del recinte escolar, estiguen relacionades directament amb la vida escolar i afecten membres de la comunitat educativa.

Art. 78. Per a corregir les conductes contràries a les normes de convivència, el Centre disposa dels següents tipus de sancions: amonestació verbal, avís als pares, realització de treballs, privació de pati, compareixença davant de la direcció d' Estudis , amonestacions escrites, presentació en l' aula de Convivència, presentació davant de l' equip de mediació , suspensió d' activitats extraescolars i suspensió d' assistència al Centre.

Art. 79. Les conductes contràries a les normes de convivència són:

1. Les faltes de puntualitat injustificades. El nombre màxim establert per a ser sancionat serà d'un 20 % de retards trimestrals per assignatura.
1. Les faltes d' assistència injustificades. El nombre màxim establert per a ser sancionat serà d' un 20 % d' absències trimestrals per assignatura.
2. Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del Centre i especialment de les classes.
3. Els actes d'indisciplina.
4. Els actes d' incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra membres de la comunitat educativa.
5. El furt o deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del Centre.
6. El furt o deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.
7. Les accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut de la comunitat educativa.
8. La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament del procés d' ensenyament-aprenentatge.
9. La negativa a traslladar la informació facilitada als pares/mares, tutors/es o responsables legals per part del Centre i viceversa.
10. L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares/mares, tutors/es o responsables legals per part del Centre.
11. La suplantació de la personalitat de membres de la Comunitat escolar.
12. La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el Centre.
13. L' ús i exhibició de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d' ensenyament- aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el Centre educatiu.
14. Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.
15. La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.

16. La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
17. L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del Centre.
18. La desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi del Centre i que estiguen incloses en el seu Projecte Educatiu.
19. Fer comentaris despectius o ofensius de les assignatures, deures i/o activitats que encomane el professorat.
20. No guardar les degudes normes de seguretat i higiene en el Centre o utilitzar indegudament els aparells o objectes destinats per a les mateixes. De la mateixa manera s' hauran de guardar unes normes mínimes d' higiene i decor en la neteja personal i en el vestuari diari de l'alumnat.
21. Menjar, mastegar xiclet i beure refrescos sense autorització en qualsevol recinte del Centre embrutant-ho intencionadament. Així mateix no es podrà tirar objectes ni pintar o embrutar intencionada o negligentment les dependències del Centre.
22. Traure mobiliari de les aules, departaments i magatzems sense autorització.
23. Mostrar una actitud contrària a les normes de convivència durant la realització d'activitats extraescolars o complementàries.
24. L'incompliment de qualsevol de les normes que apareixen en aquest reglament es consideraren conductes contràries a les normes de convivència .

Art. 80. Les mesures educatives correctores per a les conductes contràries a les normes de convivència podran ser:

1. Amonestació verbal.
2. Amonestació per escrit.
3. Compareixença immediata davant de la direcció d' Estudis o qualsevol membre de l' Equip Directiu.
4. Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyament-aprenentatge que es realitzen en el Centre. Es retiraran apagats i seran tornats als pares/mares, tutor/s o responsables legals en presència de l'alumne o alumna. En el cas que aquest siga major d' edat, se li tornarà una vegada acabada la jornada escolar.
5. Privació del temps d'esplai per un període màxim de cinc dies lectius.
6. Incorporació a l'aula de convivència, a indicació expressa de la direcció d'Estudis
7. Realització de tasques educadores en horari no lectiu per un període màxim de cinc dies.
8. Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries durant els quinze dies següents a la mesura correctora.
9. Suspensió del dret d' assistència a determinades classes per un període màxim de cinc dies. Durant aquest temps, l'alumne o alumna romandrà en el Centre realitzant treballs acadèmics encomanats pel professorat que li imparteix la docència. La competència per a la realització d' aquesta mesura és del director o el Cap d'Estudis.
10. Pèrdua del caràcter continuat de l' avaluació per a aquell alumnat que sobrepassa el nombre màxim permès en el RRI d'absències injustificades.

Art. 81. Per a l'aplicació d'aquestes mesures correctores, que han de ser immediatament executades, no serà necessària la instrucció d' un expedient, encara que per als apartats 8 i 9 serà preceptiva l' audiència a l' alumnat o als seus pares/mares, tutor/s o responsables legals si són menors en un termini de 10 dies hàbils.

Totes les mesures correctores hauran de ser comunicades formalment als pares/mares, tutors/es o responsables legals de l' alumnat a través de la direcció del centre o Direcció d'Estudis.

Art. 82. Correspon al director i a la Comissió de Convivència afavorir la convivència i facilitar la mediació en la resolució de conflictes. Així mateix li correspon al director imposar les mesures educatives que corresponguen a l' alumnat en compliment de la normativa vigent tant en aquest RRI com en el Decret que ho regula i en el Pla de Convivència, sense perjuí de les competències atribuïdes a aquest efecte al Consell Escolar del Centre.

No obstant això, i a fi d' aplicar les mesures educatives correctores previstes en aquest Decret, i que siguen el més afavoridores i formatives possibles per a la convivència del Centre, tant el Cap d' Estudis com el professorat d'aula per delegació del director podrà imposar les mesures correctores establides en l' annex I del Decret 39/ 2008 de 4 d' abril , DOCV núm. 5738 de 9 d' abril del 2008.

Art. 83. De totes aquelles conductes contràries a la norma de convivència es portarà un registre adequant-se a la normativa vigent establida.

Art. 84. En cas de reiteració de conductes contràries a la convivència, es reconsideraran altres mesures dirigides a modificar les circumstàncies reiterades i es notificarà en els casos oportuns als pares/mares ,tutors/es o responsables legals i a les institucions públiques pertinents.

Art. 85. En aquells casos en què el Centre reclame la implicació directa dels pares/mares, tutors/es o responsables legals per a la correcció de les conductes contràries a la convivència i aquesta no es done es comunicarà a les distintes administracions a fi que s'adopten les mesures oportunes d' acord amb el catàleg de drets i deures de l'alumnat i familiars que especifica el Decret 39/2008 de 4 d' abril

Art. 86. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el Centre són:

1. Els actes greus d' indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l' art . 79 del present RRI .
1. L' agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.
2. Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra l' alumnat més vulnerable per les seues característiques personals socials o

educatives.

2. L'assetjament escolar.
3. La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.
4. La falsificació, deteriorament o sostracció de documentació acadèmica.
5. Els danys greus causats en els locals, materials i documents del Centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.
6. Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de les activitats el Centre.
7. Les actuacions que puguen perjudicar greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat escolar.
8. La introducció en el Centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
9. Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del Centre si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.
10. La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el Centre.
11. La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
12. La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de faltes que afecten greument la convivència en el Centre.
13. L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del Centre
14. Actes atemptatoris respecte al Projecte Educatiu així com al Caràcter Propi del Centre.
15. L'apropiació de pertinences alienes.
16. L'ús no autoritzat d'aparells de noves tecnologies i la seua negativa reiterada amb una reacció obcecada de no entregar-lo immediatament al professorat que ho haja requerit.
17. La captació, reproducció, transmissió i/o manipulació d'imatges o sons presos il·lícitament amb aparells tecnològics a qualsevol membre de la comunitat escolar o a instal·lacions del Centre i que afecten greument la imatge pública dels mateixos o a la consideració pública del Centre, inclús encara que les dites actuacions es realitzen fora del recinte escolar.
18. La creació i/o integració d'alumnat en grups malintencionats o en associacions il·lícites que alteren la vida escolar a través de la manipulació, jerarquització, dominació, coacció i/o ús de la violència contra qualsevol membre de la comunitat escolar.

Art. 87. Les mesures educatives disciplinàries aplicables a les conductes greument perjudicials per a la convivència seran:

1. Per a les tipificades en els números 8, 13 i 14:
  - a) Realització de tasques educadores per a l'alumnat en horari no lectiu per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze.
  - b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el Centre durant els trenta dies següents a la imposició de

la mesura disciplinària.

- c) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés entre sis i quinze dies lectius. Durant aquest temps, l'alumnat romandrà en el Centre realitzant treballs acadèmics encomanats pel professorat que li imparteix la docència.

2 Per a totes les tipificades excepte els números 8, 13 i 14:

- a) Suspensió del dret d'assistència al Centre durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Durant el temps que dure la suspensió l'alumne/a haurà de realitzar els treballs acadèmics que el professorat que li impartisca docència li indique a través del tutor .
- b) Canvi de Centre educatiu. En el cas d'aplicar aquesta mesura l'Administració educativa li buscarà un centre públic adequat.

Art. 88. Seran circumstàncies atenuants:

1. El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.
2. La no comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de conducta.
3. La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenvolupament de les activitats del Centre.
4. L'oferiment d'actuacions compensadores del dany causat efectuat abans de recaure una resolució de l'expedient.
5. La falta d'intencionalitat
6. El caràcter ocasional de l'acte en la conducta i comportament habitual.
7. La provocació suficient.
8. Els incompliments de les normes de convivència hauran de tindre en compte la situació de l'alumnat. Per a això, tant en la instrucció de l'expedient com en la imposició de mesures educadores correctores o disciplinàries haurà de tindre's en compte les circumstàncies personals, familiars i socials i l'edat de l'alumne o alumna, per a tot això haurà d'acreditar tots els informes que se li sol·liciten.
9. La confessió espontània de la falta comesa davant de qualsevol persona adulta de la comunitat escolar o de l'Equip Directiu.
10. Es considerarà excepcionalment un atenuant, aquelles conductes incorrectes realitzades per alumnes amb malalties d'alteracions conductuals dictaminades i certificades per un especialista mèdic.
11. L'acceptació del procés de mediació .

Art. 89. Seran circumstàncies agreujants:

1. La premeditació.
2. La reiteració en haver comés tres conductes contràries o greument perjudicials per a la convivència durant un mateix curs escolar.
3. Quan la conducta es cometa discriminatòriament per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, orientació sexual, conviccions polítiques, morals o religioses, així com per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques o per qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

4. Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa s realitze contra qui es trobe en situació d'inferior edat, minusvalidesa, recent incorporació al Centre o situació d'indefensió.
5. La publicitat, pública o privada, que incloga les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquest agreujant afecta aquelles imatges captades i/o emeses tant dins com fora del recinte escolar, i que afecten persones pertanyents a la Comunitat Escolar.
6. La realització en grup o amb la intenció d'emparar-se en l'anonimat .
7. La incitació o l'estímul a la falta col·lectiva.
8. Prevaler-se del càrrec de representació en l'àmbit escolar per a la comissió de la falta.

Art. 90. Procediment per a la tramitació d'Expedients Disciplinaris

L'aplicació de totes aquestes mesures educatives correctores i disciplinàries així com els procediments a dur a terme seran els següents:

1. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el Centre només podran ser objecte de mesura disciplinària amb la prèvia instrucció d'un expedient disciplinari.
2. Li correspon al director o directora del Centre incoar per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar els referits expedients a l'alumnat.
3. L'acord sobre la iniciació de l'expedient s'acordarà en el termini màxim de dos dies hàbils des del coneixement dels fets.
1. El director o directora farà constar per escrit l'obertura de l'expedient disciplinari el qual haurà de contindre: el nom i cognoms de l'alumne o alumna, els fets imputats, la data en què es van produir els mateixos, el nomenament de la persona instructora, les mesures de caràcter provisional que hagen sigut adoptades durant el procediment.
2. L'acord d'iniciació d'expedient disciplinari ha de notificar-se a la persona instructora, a l'alumne o alumna i als seus pares/mares, tutors/es o responsables legals si és menor d'edat. En la dita notificació s'advertirà als interessats que, de no efectuar al·legacions en un termini màxim de 10 dies, la iniciació podrà ser considerada proposta de resolució quan continga un procediment precís sobre la responsabilitat imputada.
3. Només els que tinguen la condició legal d'interessats en l'expedient tenen dret a conèixer el seu contingut en qualsevol moment de la tramitació.

Art. 91. La Instrucció, d'un expedient disciplinari es realitzarà de la manera següent:

1. L' instructor o instructora de l'expedient, una vegada rebuda la notificació de nomenament i en el termini de 10 dies hàbils, practicarà les actuacions que estime pertinents i sol·licitarà els informes que jutge oportuns, així com les proves que estime convenients per a l'esclariment dels fets.
2. Practicades les anteriors actuacions, l'instructor o instructora formularà proposta de resolució que es notificarà a l'interessat o als seus pares/mares, tutors/es o responsables legals si és menor d'edat, concedint-los audiència per un termini de 10 dies hàbils.
3. L'alumnat o els seus pares/mares, tutors/es o responsables legals en cas de ser menors d'edat, estan obligats a facilitar, a l'inici de curs o en el moment de la incorporació, l'adreça postal del seu domicili, a fi de ser notificades les comunicacions

relacionades amb les conductes que alteren la convivència escolar. Els canvis que es produïren al llarg del curs, l'adreça postal del domicili, així com de la direcció electrònica hauran de ser comunicades al Centre en el moment que es facen efectius.

4. Es podrà prescindir del tràmit d'audiència quan no figuren en el procediment ni siguin tinguts en compte en la resolució altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per l'interessat.
5. Quan raons d'interès públic ho aconsellen, es podrà acordar d'ofici o a petició de l'interessat, l'aplicació del procediment de tramitació d'urgència, per la qual s'acurtaran a la meitat els terminis establerts per al procediment ordinari.

Art. 92. Proposta de Resolució haurà de contindre:

1. Els fets imputats a l'alumne o alumna en l'expedient .
2. La tipificació que a aquests fets es pot atribuir segons el que preveu l'art. 86 d'aquest RRI.
3. La valoració de la responsabilitat de l'alumne o alumna amb especificació, si procedeix, de les circumstàncies agreujants o atenuants de la seua acció.
4. La mesura educativa disciplinària aplicable entre les previstes en l'art. 87 del present RRI.
5. La competència del director del Centre per a resoldre.

Art. 93. Resolució i Notificació

1. El termini màxim per a la resolució de l'expedient disciplinari des de la incoació fins a la seua resolució, inclosa la notificació, no podrà excedir un mes.
1. La resolució, que haurà d'estar motivada, contindrà:
  - B.1) Els fets o conductes que s'imputen a l'alumne o alumna.
  - B.2) Les circumstàncies atenuants o agreujants si n'hi hagueren.
  - B.3) Els fonaments jurídics en què es basa la correcció imposada.
  - B.4) El contingut de la sanció i data d'efecte d'aquesta.
  - B.5) L'òrgan davant el qual cal interposar reclamació i el termini del mateix.
2. La resolució de l'expedient per part director del Centre posarà fi a la via administrativa, per la qual cosa la mesura administrativa que s'impose serà immediatament executada, excepte en el cas de la mesura correctora prevista en l'article 87. 2. b) del present RRI que podrà ser recorreguda davant de la Conselleria d'Educació .
3. Les resolucions del director podrà ser revisada en el termini màxim de 5 dies pel Consell Escolar del Centre a instàncies dels pares/mares, tutor/s o responsables legals de l'alumnat d'acord amb la llei establerta. Per a això convocarà una sessió extraordinària del Consell Escolar en un termini màxim de dos dies hàbils comptats des que es va presentar la instància.
4. Les conductes tipificades en l'art. 86 del present RRI prescriuran en el transcurs del termini de tres mesos comptats des de la seua comissió.
5. Les mesures educatives disciplinàries prescriuran en el termini de tres mesos des de la seua imposició.

Art. 94. Mesures de caràcter cautelar

1. En incoar-se un expedient o en qualsevol moment de la seua instrucció, el director o directora, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de Convivència del Consell Escolar, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives si fóra necessari per a garantir el normal desenvolupament de les activitats del Centre.
1. Les mesures provisionals podran consistir en:
  - Canvi provisional de grup
  - Suspensió provisional d'assistir a determinades classes
  - Suspensió provisional d'assistir a determinades activitats
  - Suspensió provisional d'assistir al Centre
2. Les mesures provisionals podran establir-se per un període màxim de cinc dies lectius.
3. Davant de casos molt greus, i després de valorar objectivament els fets, el director, per iniciativa pròpia o a proposta de la instructora o instructor i oïda la Comissió de Convivència del Consell Escolar, de manera excepcional i tenint en compte la pertorbació de la convivència i l'activitat normal del Centre, els danys causats i la transcendència de la falta, es mantindrà la mesura provisional fins a la resolució del procés disciplinari, sense perjuí que aquesta no haurà de ser superior en temps ni diferent de la mesura correctora que es proposa, llevat que la mesura correctora consistisca en el canvi de Centre.
4. El director o directora podrà revocar o modificar, en qualsevol moment les mesures provisionals adoptades.
5. En el cas que l'alumne o alumna que va cometre presumptament els fets siga menor d'edat, aquestes mesures provisionals s'hauran de comunicar als seus pares/mares, tutors/es o responsables legals .
6. Quan la mesura provisional adoptada comporte la no assistència a determinades classes, durant la impartició d'aquestes, l'alumne romandrà en el Centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El Cap d'Estudis organitzarà l'atenció d'aquest alumnat.
7. Quan la mesura provisional adoptada comporte la suspensió temporal d'assistència al Centre, el tutor o tutora entregarà a l'alumne o alumna un pla detallat de les activitats acadèmiques i educatives que ha de realitzar i establirà les formes de seguiment i control durant els dies de no assistència al Centre.
8. Quan es resolga el procediment disciplinari, si la mesura provisional i la disciplinària tenen la mateixa naturalesa, els dies que es van establir com a mesura provisional que l'alumne o alumna ja va complir, es consideraran a compte de la mesura disciplinària a complir.

4.2. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ DAVANT SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR, ESTABLERTS A L'ORDRE 62/2014 DE 28 DE JULIOL

4.2.1. Protocol Davant Assetjament Escolar I Ciberassetjament

L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres.

És important **no confondre aquest fenomen amb agressions esporàdiques** entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en aquest pla i en el reglament de règim interior.

Característiques

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.
- c) Hi ha desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- d) Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
- f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE L'ASSETJAMENT I DEL CIBERASSETJAMENT

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.

c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.

b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.

c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparèixer les proves físiques que tinga.

e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.

f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.

g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats

a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.

b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.

c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.

d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran

amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte.

Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

b) Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç <<http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>>.

CONCRECIÓ DEL PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT D'UNA SOL·LICITUD D'INTERVENCIÓ EN CASOS D'ASSETJAMENT I INTIMIDACIÓ ENTRE COMPANYS/ES

A) Origen del procés

En els centres educatius es rep informació sobre agressions que es produïxen tant durant la realització d'activitats escolars com extraescolars. En principi, la demanda pot procedir de qualsevol dels membres de la comunitat educativa que presencie o tinga constància que s'està produint maltractament: alumnat, professorat, famílies, personal d'Administració i Servicis.

El primer nivell d'actuació consistix a informar de la situació bé per escrit a l'equip directiu o per algun altre medi que es considere oportú .

Annex I: Sol·licitud d'intervenció.

**SOL·LICITUD D'INTERVENCIÓ EN CASOS D'ASSETJAMENT I INTIMIDACIÓ
ENTRE COMPANYS/ES**

SR DIRECTOR/A DEL
C.P./I.E.S. _____

DATA: _____

MOTIU DE LA DEMANDA

_____

BREU DESCRIPCIÓ DELS FETS

_____

_____

_____

_____

FDO:

_____

B) Arreplegada d'informació

Una vegada rebuda la demanda per l'equip directiu, decidirà sobre la conveniència de la intervenció de l'orientador/a i coordinarà l'arreplega d'informació. Així mateix aplicarà les mesures disciplinàries urgents si així ho aconsella la gravetat del problema. Cas de no ser una situació greu, s'aplicarà el protocol anteriorment comentat (veure mapa conceptual). Per a dur a terme l'arreplega d'informació és necessari realitzar una observació sistemàtica en què es tindrà en compte el següent:

On realitzar l'observació

- ³⁵/₁₇ En els llocs en què es produïxen les agressions, que solen coincidir amb les zones menys freqüentades pels adults: Entrades i eixides del centre, corredors, canvis de classe, banys, vestuaris...
- ³⁵/₁₇ En la classe, que és on es produïx l'aïllament, la intimidació, les burles.....
- ³⁵/₁₇ En l'autobús, menjador escolar: incidents, conflictes..
- ³⁵/₁₇ En les eixides extraescolars.

Fonts d'informació

És necessari contrastar la informació d'unes quantes fonts; no obstant, a vegades és necessari garantir la confidencialitat i discreció per a poder dur a terme la intervenció amb eficàcia. Per tant, en cada situació hem de valorar la importància de renunciar a l'arreplega de dades d'alguna d'estes fonts:

- ³⁵/₁₇ Professorat del grup.
- ³⁵/₁₇ Família.
- ³⁵/₁₇ Personal d'Administració i servicis.
- ³⁵/₁₇ Alumnat: víctima, agressor/és i espectadors.

Annex II: Model d'informe i arplegada d'informació.

MODEL D'INFORME EN CASOS DE MALTRACTAMENT O ASSETJAMENT ENTRE COMPANYS/ES

1.-DADES D'IDENTIFICACIÓ

CENTRE	NÚM. DE TELÈFON
DIRECCIÓ	LOCALITAT
ALUMNE/A VÍCTIMA:	CURS:
AGRESSOR/A PRINCIPAL:	EDAT: CURS:
AGRESSOR/A 2:	EDAT: CURS:
AGRESSOR/A 3:	EDAT: CURS:
	EDAT:

DATA DE LA SOL·LICITUD: _____ **ORIGEN DE LA SOL·LICITUD:**

- _____ Família
- _____ Alumne/a
- _____ Tutor/a
- _____ Professorat
- _____ Orientador/a
- _____ Altres

2.- ARREPLEGADA D'INFORMACIÓ

2.1.- TIPUS D'AGRESSIÓ

A.V.: Alguna vegada
M.V.:moltes vegades

Verbal (Insults, malnoms, amenaces, xantatges)

SI   NO   A.V.   M.V

Social (Rebuig, aïllament, "fer el buit")

SI   NO   A.V.   M.V

Psicològica (Humiliacions, posar en ridícul, difondre rumors)

SI   NO   A.V.   M.V

Física (Amagar, trencar materials, colps, puntellons, espentes)

SI   NO   A.V.   M.V

Acaçament/abús sexual

SI   NO   A.V.   M.V

2.2.- ESP AIS ON ES PRODUÏX L'ASSETJAMENT O INTIMIDACIÓ

En la classe
Corredors/canvis de classe
Banys
Vestuaris
Entrades i eixides del centre
En el menjador
En l'autobús
Fora del centre
Altres

2.3.- FETS OBSERVATS

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Conducta: _____

_____

Data _____ Lloc _____ Observació per _____

Identificació de les zones de risc

Des del moment que es coneix la possible existència de maltractament cap a un xiquet/a, és necessari impedir que es produïska una nova agressió. Per tant, la presència d'algun adult en les zones de risc així com que el xiquet agredit evite estar només en eixes zones seran les mesures més immediates que cal prendre.

- ³⁵₁₇ A l'entrada del col·legi.
- ³⁵₁₇ En classe.
- ³⁵₁₇ En els banys.
- ³⁵₁₇ En el pati.
- ³⁵₁₇ En activitats extraescolars.
- ³⁵₁₇ A l'eixida del col·legi.
- ³⁵₁₇ Altres..

C) Anàlisi de la informació i adopció de mesures d'urgència

Reunió de l'equip directiu amb el tutor/a i orientador/a per a analitzar els fets i proposar mesures d'urgència si la gravetat del cas ho aconsella

- ³⁵₁₇ **Mesures** per a **protegir a l'alumne/a** que ha sigut **agredit/da**: increment de la vigilància en els llocs on es produïx, canvi de grup,...
- ³⁵₁₇ **Mesures disciplinàries cautelars** per a l'agressor/és: Aplicació del Reglament de Règim Intern del centre.
- ³⁵₁₇ Informació a les **famílies**. **El tutor/a i/o equip directiu** realitzarà una **entrevista individual** amb **cada una de les famílies** de l'alumnat implicat garantint la confidencialitat de la informació.
- ³⁵₁₇ Comunicació al PREVI.
- ³⁵₁₇ Comunicació a la Inspecció Educativa

Ampliar la informació obtinguda per mitjà d'entrevistes, qüestionaris, observació...

Per a això l'equip directiu procurarà arrebregar per escrit estes dades sobre:

- ³⁵₁₇ L'alumne/a agredit.
- ³⁵₁₇ L'alumne/a agressor/és.
- ³⁵₁₇ Les famílies dels implicats.
- ³⁵₁₇ El tutor/a i professorat del centre.
- ³⁵₁₇ Alumnat espectador.
- ³⁵₁₇ Personal d'Administració i Servicis del centre.
- ³⁵₁₇ Altres.

Elaboració de l'informe escrit de les mesures preses així com del contingut de totes les entrevistes realitzades.

Si entre les mesures figura l'obertura d'expedient disciplinari, una **còpia** del dit informe es remetrà a la **Inspecció Educativa**.

En el cas en què **no** siga **confirmada** l'existència de maltractament, el pla d'intervenció arreglarà les **mesures preventives** proposades per als diferents sectors que componen **la comunitat educativa**.

L'equip directiu es responsabilitzarà de la custòdia dels informes realitzats.

Anexo III: Informe de les mesures preses

ANÀLISI DE LA INFORMACIÓ I MESURES D'URGÈNCIA

REUNIÓ CONVOCADA PER:

EL SENYOR/A _____ CARRÈC _____

ASSISTENTS:

_____
_____

BREU DESCRIPCIÓ DELS FETS

_____
_____
_____

MESURES URGENTS

PROTECCIÓ A LA VÍCTIMA

MESURA: _____

RESPONSABLE/ES _____

APLICACIÓ DE MESURES DISCIPLINÀRIES CAUTELARS:

_____
_____

3.4. OBERTURA D' EXPEDIENT DISCIPLINARI

SI NO

DATA _____	INSTRUCTOR/A _____
DADES DEL ALUMNE/A _____	

D) TEMPORALITZACIÓ

- ³⁵₁₇ El pla es posarà en funcionament sempre que existisca una sospita d'assetjament.

4.2.2. Protocol Davant Conductes Que Alteren La Convivència De Forma Greu I Reincident: Insults, Amenaces, Agressions, Baralles O Vandalisme

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

A) Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidentes, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

PROTOCOL DAVANT CONDUCTES QUE ALTEREN LA CONVIVÈNCIA DE FORMA GREU I REINCIDENT: INSULTS, AMENACES, AGRESSIONS, BARALLES O VANDALISME

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

- a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.
- b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes additives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

B) Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

PROCEDIMENT D'INTERVENCIÓ ESPECÍFIC PER A L'ALUMNAT AMB ALTERACIONS GREUS DE CONDUCTA

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el

cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre

d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció

Educativa.
c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.
5. Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades
a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.
b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.
c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.
6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.
La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

4.2.3. Protocol Davant Maltractament Infantil

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amence l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil. L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu

temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una discapacitat que li impedis autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als servicis socials o al servici de protecció de menors.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT D'UNA SITUACIÓ OBSERVADA DE MALTRACTAMENTS I DESPROTECCIÓ DEL MENOR

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels servicis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als servicis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

PROCEDIMENT D'URGÈNCIA

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als servicis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà– El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és:
<<http://www.bsosocial.gva.es/va/web/menor>>.

4.2.4. Protocol Davant Violència De Gènere

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudi o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: és tota conducta que produïska desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT D'UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requerix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servici especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.

2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

4.2.5. Protocol Davant Agressions Al Professorat O Al Personal D'administració I Serveis

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o serveis, tal com queden arrellegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinatari

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste serveis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

PROTOCOL DE PROTECCIÓ, ASSISTÈNCIA I SUPORT AL PROFESSORAT DAVANT D'AGRESSIONS, COM A CONSEQÜÈNCIA DE L'EXERCICI LEGÍTIM DE LES SEUES FUNCIONS

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de serveis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o el personal d'administració i serveis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7

de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es complixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada.

La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

4.2.6. Consideracions Específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades, si es produïxen fora del Centre

Actuacions en general

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma

general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

ACTUACIÓ DAVANT D'UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE FORA DEL CENTRE

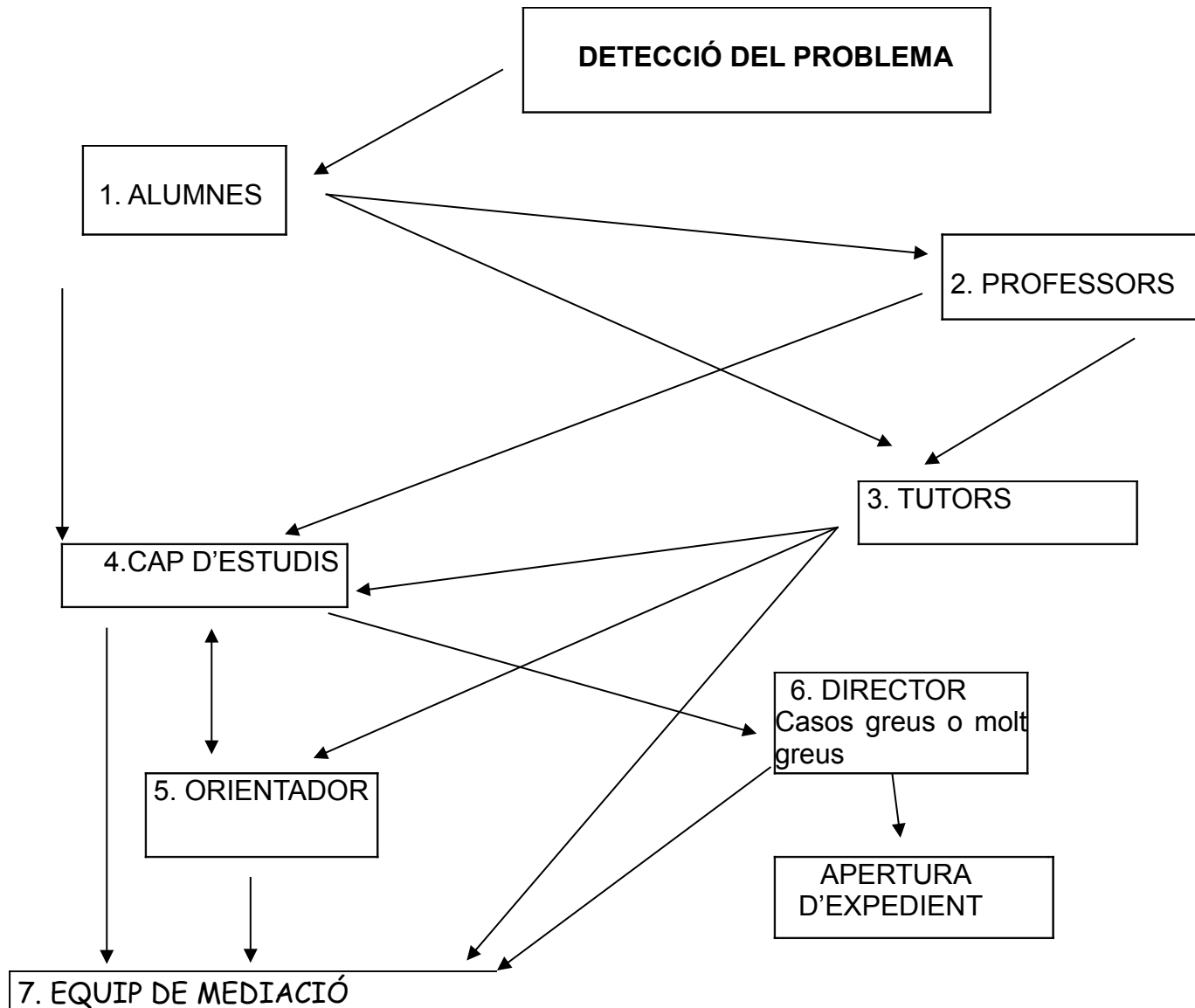
1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.
2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents.

4.3. ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ DIRECTA EN SITUACIONS DE RISC I CONFLICTE

A continuació incloem un mapa conceptual d'acció per a la resolució de conflictes. En el mateix es dóna per suposat que, si el conflicte queda resolt, finalitza l'actuació i no es passa al següent nivell.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE LES INCIDÈNCIES TIPIFICADES COM A FALTES LLEUS

1. El professor/a omplirà el comunicat corresponent i simultàniament sol·licitarà a l'alumne/a que redacte els motius i circumstàncies pels quals s'ha produït la conducta o incidència.
2. El professor/a, en el termini més breu possible, entregarà al Cap d'Estudis les corresponents còpies del part d'incidència.
3. El Cap d'Estudis convocarà amb caràcter immediat una sessió de mediació a què hauran d'acudir l'alumne/a i el professor/a implicats en la incidència.
4. L'equip de mediació procurarà dotar de caràcter educatiu i formatiu el procés abans de recórrer a mesures sancionadores.
5. En cas de reincidència o de gravetat de la conducta produïda, l'equip de professors ,els equip directiu ,el tutor o el equip de mediació podrà proposar a l'alumne/a per a sessions de modificació de conducta que es desenvoluparan al centre dins del programa Aula de convivència .
6. El Cap d'Estudis s'encarregarà de garantir que l'alumne/a es presente a les dites sessions a les dites sessions i que tant el tutor com la família estiguen informats del procés en totes les seues fases.

5. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT, TAL COM ES DISPOSA EN L'ARTICLE 14 DEL DECRET 39/2008.

L'article 14 del decret 39/2998 disposa:

1. La conselleria competent en matèria d'educació promourà la investigació, el desenrotllament i la innovació en l'elaboració i difusió de metodologia, recursos, materials per al desenrotllament de la convivència en els centres.

2. S'elaboraran plans de formació específics en matèria de convivència escolar amb els objectius següents:

a) Per al professorat.

1. Promoure plans de formació que donen a conèixer aspectes teòrics bàsics de la convivència.
2. Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes.
3. Promoure la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència.

b) Per a les famílies.

1. Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de previndre conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles.
2. Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació.
3. Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del pla de convivència.

c) Per al personal d'administració i servicis, les conselleries competents en matèria d'educació i administració pública inclouran, en els seus plans de formació, accions formatives dirigides a este personal.

La realitat educativa és dinàmica, anualment sorgeixen noves necessitats i d'altres anteriors queden obsoletes. És per això que anualment es valoren les accions formatives adreçades al professorat i a les famílies, amb l'objectiu d'orientar-les a l'abastiment de les necessitats del moment.

5.1. PLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

El pla de formació del professorat de l'IES Malilla pretén dotar el professorat dels mitjans i recursos necessaris per a la seua formació, incrementar les seues competències professionals i estimular la seua capacitat d'innovació i investigació científica. Dins de la formació del professorat, considerem el coneixement científic de les àrees i assignatures que té encomanades, la formació plurilingüe i també la formació necessària per atendre la diversitat i la convivència del centre.

Per tant, dins les línies estratègiques d'aquest pla, es presta especial atenció a la convivència, les tutories i l'atenció a la diversitat:

A) Formació de mediadors i organització anual d'un encontre de mediadors.

Continguts de les jornades de formació de mediadors:

- Introducció.
- Els conflictes: tipologia.
- Exemple de guia per a l'anàlisi d'un conflicte.
- Com respondre als conflictes.
- Maneres d'afrontar els conflictes: positivament o negativament.
- Què és la mediació.
- Què cal que faça el/la mediador/a.
- Com formular els missatges en primera persona.
- Recreació de casos alumne-alumne.
- Tècniques d'escolta activa.
- Reformular.
- Guió per a la mediació.
- Casos per a entrenar (role-play)
- Com donar a conèixer l'equip de mediació al centre.

Les jornades de formació de mediadors tenen una durada de 15 hores i es realitzen en sessions de 3h dilluns i dimecres de vesprada durant el primer o segon trimestre del curs.

B) Tutories afectives. Seminari de tutories afectives.

Un grup de professorat atén de manera individualitzada a l'alumnat prèviament seleccionat ajudant-los a integrar-se al centre i a la tasca escolar. Hi ha una persona que al grup de tutors afectius, el seminari es reuneix una vegada al mes i amb l'alumnat que atenen una vegada a la setmana al llarg de tot el curs escolar. L'objectiu fonamental és la integració en la vida del centre i el creixement personal de l'alumnat atès.

C) Xarxa sud de centres educatius.

Els directors dels centres membres de la Xarxa Sud es reuneixen com a mínim dues vegades al curs per a establir estratègies comunes i compartir projectes.

Entre els projectes que compartim està la celebració cada dos anys d' un encontre que serveix per exposar i compartir les pràctiques educatives que cada centre realitza. L'últim encontre fou en el curs 2012-13 a l'IES Malilla. El proper està previst per al curs 2014-15 a l'IES Saler. L'altre projecte que durem a terme es crear una xarxa i organitzar un concurs amb els treballs del Programa d'Enriquiment Curricular.

5.2. FORMACIÓ DE LES FAMÍLIES

A) Formació de mediadors

Les jornades de formació de mediadors s'ofereixen tant al professorat, l'alumnat com als pares i mares de l'alumnat de l'institut.

B) Escola de Pares

En col·laboració amb l'Ajuntament de València, el centre ofereix el nivell 1 de l'escola de pares amb molts bons resultats de participació (apartat 7.1 sobre procediment per a articular la col·laboració amb l'Ajuntament de València i institucions públiques).

C) En col·laboració amb altres entitats: Enganxa't (veure apartat 7.2)

L'**Enganxa't** consisteix en un entramat d' activitats educatives, recreatives, culturals que s'organitzen dins i fora de l'horari escolar, a partir de la iniciativa de diversos agents educatius i socials del barri de Malilla, entre els quals es troba l'AMPA de l'institut. Té com a objectiu últim promoure el nivell més alt de cohesió social i convivència per a tota la població i en especial la de l' IES Malilla i els col·legis públics adscrits.

L'estructura de funcionament fomenta el treball participatiu i en xarxa. D'aquesta manera, es posa a disposició de les famílies diverses activitats com xarrades formatives, cinefòrums i concerts, sobre la convivència dins la comunitat educativa.

6. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA EN EL MARC DEL PROJECTE EDUCATIU.

6.1. DIFUSIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

La difusió del pla de convivència es du a terme a través de diferents vessants:

A) El Pla d'acció Tutorial

Una de les finalitats fonamentals de la tutoria i l'orientació a l'IES Malilla és *Ensenyar a conviure*, fi fonamental que es concreta a l'objectiu general número 6 del nostre Pla d'acció tutorial:

Contribuir a l'adequada relació i interacció entre els distints integrants de la comunitat educativa: professorat, alumnat i famílies, així com entre la comunitat educativa i l'entorn social, facilitant el diàleg i la negociació davant dels conflictes o problemes que puguen plantejar-se.

A més, entre les funcions dels tutors, el nostre pla determina :

Promoure i coordinar activitats que fomenten la convivència, la integració i la participació de l'alumnat en la vida del centre i en l'entorn: elecció de representants, activitats culturals i extraescolars, etc.

A través de les nostres guies del tutor (per a 1r i per a 2n cicle de la ESO i per a batxillerat), establim els continguts de la tutoria grupal i orientem sobre unes línies prioritàries d'actuació per cicles, entre les quals destaquen les propostes i activitats per a la millora de la convivència i en concret el joc "Malilla Conviu", que té com a objectiu fonamental donar a conèixer el nostre Pla de Convivència i el Reglament de Règim Interior de l'institut.

B) Les Jornades Sobre La Convivència Enganxa't

Aquest programa (veure apartat 7.2 d'activitats en col·laboració amb entitats i institucions), que afecta a tota la comunitat educativa i a la societat del barri de Malilla, és el principal motor de la difusió del nostre Pla de Convivència.

C) La Xarxa "SUBE EL TONO CONTRA EL RACISMO"

A través d'aquesta xarxa podem compartir experiències en pro de la convivència, amb altres centres que també pertanyen a la xarxa. Aquest intercanvi afavoreix la difusió del nostre Pla de convivència i també l'aproximació a altres formes de fer que ens ajuden a millorar.

D) El Pla De Formació Del Professorat

El pla de formació del professorat de l'IES Malilla contempla la formació necessària per atendre la diversitat i la convivència del centre, funció que comporta, necessàriament, la difusió del Pla de convivència.

6.2. SEGUIMENT DEL PLA DE CONVIVENCIA

La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i ,junt a la direcció d'estudis, elaborarà trimestralment un informe que reculla:

- les incidències produïdes en tal període
- les actuacions dutes a terme
- els resultats aconseguits
- les propostes de millora que estime pertinents

Per a l'elaboració d'aquest informe, la comissió comptarà amb el suport i assessorament de la direcció d'estudis i de l'equip de mediació del centre.

6.3. AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVENCIA

El consell escolar del centre, a la vista dels informes de la comissió de convivència, avaluarà el pla de convivència del centre i en remetrà les conclusions a la direcció territorial de Cultura, Educació i Esport corresponent.

En cada Direcció Territorial de Cultura, Educació i Esport es crearà una comissió de seguiment dels plans de convivència dels centres, presidida pel director territorial de Cultura, Educació i Esport i constituïda per la cap del Servei Territorial d'Inspecció Educativa, l'inspector o inspectora coordinador/a del PREVI i un psicopedagog o psicopedagoga de la Unitat d'Intervenció. Esta comissió realitzarà un informe al final de cada curs acadèmic sobre el funcionament general dels esmentats plans.

El corresponent director o directora Territorial de Cultura, Educació i Esport remetrà l'informe

general anual a l'Institut Valencià d'Avaluació i Qualitat Educativa (IVAQE) de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per a la seua anàlisi i valoració amb la finalitat de proposar mesures per a la promoció de la convivència i prevenció de la violència escolar en els centres docents de la Comunitat Valenciana.

L'IVAQE posarà a disposició de l'Observatori per a la Convivència Escolar els informes territorials sobre el funcionament general dels plans de convivència, per al desenvolupament de les competències que li són pròpies.

7. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA.

7.1. ACTIVITATS EN COL·LABORACIÓ AMB L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA I INSTITUCIONS PÚBLIQUES

A) Programa Avatars De Ser Adolescent Avui

Programa per adolescents organitzat per l'Ajuntament de València i amb el suport de l'Institut

Continguts de l'activitat :

- Què significa ser adolescent avui: aspectes físics,
- socioculturals i psicològics.
- Importància de la convivència a l'IES Malilla.
- Construint la personalitat: reflexions sobre estereotips, etiquetes i allò que és considerat com a "normal".
- Rols masculí i femení: aspectes socioculturals de "ser xic" i "ser xica".
- El "dins": avatars d'una nova relació amb els pares/mares.
- El "fora": diversió, amics/és, estudi, drogues, sexualitat, consumiu-me i altres avatars.
- Créixer com a persona. Cap a la construcció del projecte de ser adult.

Metodologia i materials

És desenrotlla en un total de 2 **SESSIONS** per grup participant. La duració de cada sessió/taller és de 90 a 120 minuts.

És tracta de tallers amb dinàmica participativa, adequada a l'edat i característiques dels alumnes. Els grups escolars participants poden ser d'un màxim de 35 alumnes.

B) Taller “CIBERBULLYING“

“Durant els últims anys ha sigut creixent la preocupació social pels actes de violència escolar, que en alguns casos han aconseguit una gravetat de tal magnitud que podríem qualificar-la -d'alarma social- ...”. Aquesta afirmació la va realitzar el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana en l'informe sobre “Assetjament escolar” que va presentar a l'any 2007. En els darrers anys, l'evolució de les noves tecnologies ens ha portat a una realitat on el principal mitjà de comunicació interpersonal és virtual, i per tant, aquest s'ha convertit també en el principal portal d'assetjament entre els adolescents.

Aquesta circumstància es dona a les aules dels nostres centres educatius, en major o en menor grau, i és molt important treballar el tema, bé, com un element de prevenció, o bé com un element de diagnòstic. Aquest taller didàctic, que es farà en el propi centre escolar, tindrà dues hores de duració aproximadament, i es realitzarà partint d'unes imatges gràfiques, d'uns vídeos i d'unes dinàmiques en els quals es treballaran aspectes com ara: què és l'assetjament, com es manifesta, quines causes i conseqüències té, què fer com a víctima o testimoni

Objectius:

- Identificar l' assetjament i orientar com actuar
- Reflexionar per a previndre l' assetjament en el centre

Adreçat a alumnes de primer cicle

Calendari: Primer i segon trimestre

C) Xarrades Sobre Drogodependències

L'inici en el consum de drogues es produïx cada vegada a edats més primerenques. La falta de percepció de risc respecte a l'ús de certes drogues, juntament amb una informació esbiaixada sobre cada una d'elles fan necessari realitzar actuacions que contraresten esta situació.

Objetiu general

Proporcionar a la població juvenil informació bàsica sobre les drogues, els seus efectes i les conseqüències del seu consum a curt, mitjà i llarg termini.

Objectius específics

Facilitar a l'alumnat informació objectiva i veraç sobre drogues per a contrastar-la amb la que ja posseïxen.

Desmitificar certes creences respecte de les drogues i les seues conseqüències, així com aclarir els dubtes que pugen sorgir.

Proporcionar estratègies per a la reflexió que ajuden en la presa de decisions personals respecte de l'ús de drogues.

Activitats

Realització de xarrades als centres escolars, per part de professionals del Pla Municipal de Drogodependències.

Estes xarrades van dirigides, prioritàriament, a l'alumnat d'ESO d'entre 12 i 16 anys.

Materials

Enquesta prèvia sobre coneixements i actituds davant les drogues.
Material audiovisual que s'utilitza en les sessions.
Tríptics informatius sobre les diferents drogues.

D) Escoles de pares

L' Institut amb la col·laboració de l'AMPA i l'Ajuntament de València organitza dues escoles de pares que pretenen :

Oferir als pares informació, assessorament i coneixements bàsics sobre tems relacionats amb l'educació i formació dels seus fills, amb l'objectiu de proporcionar-los una major capacitat per a exercir la seua funció.

Facilitar mes recursos educatius i formatius per a promoure en els seus fills: **actituds, valors i habilitats personals i socials** cures que els permeten afrontar, de manera responsable, la realitat de la seua vida.

Promoure la convivència i l'intercanvi enriquidor d'experiències entre els pares.

Metodologia:

El programa es realitza en 10 sessions d'hora i mitja de duració. És impartit per psicòlegs/es, pedagogs/es, metges i mestres
Es desenvolupa a través de sessions teoricopràctiques. L'enfocament serà dinàmic i participatiu.

E) Cine i Educació En Valors

"Cinema i Educació en Valors 2.0" és un programa basat en la projecció de diverses pel·lícules al llarg del curs escolar, seleccionades atenent a dos factors: l'edat dels alumnes destinataris i el contingut en valors.

Està dirigit a professorat i alumnat d'Educació Primària (6-12 anys) i Educació Secundària Obligatòria (12-16 anys).

Té com a principals objectius:

- Participar en el procés educatiu incorporant en el projecte curricular de cada centre l'educació en valors transversalment.
  - Aprofitar la temàtica i contingut de la pel·lícula seleccionada per formar l'alumnat en valors, actituds i habilitats socials que, com a factors de protecció enfront del consum de drogues, ajudin a reduir l'aparició de futures conductes de risc.
  - Afavorir en l'alumnat el gust pel cinema com a fórmula positiva d'utilització del seu temps lliure, desenvolupant les seves possibilitats com a font de formació i d'enriquiment cultural...

7.2. ACTIVITATS EN COL·LABORACIÓ AMB ALTRES ENTITATS:

- ENGANXA'T

El programa **Enganxa't** consisteix en un entramat d' activitats educatives, recreatives, culturals que s' organitzen dins i fora de l' horari escolar, a partir de la iniciativa de diversos agents educatius i socials del barri de Malilla, a la ciutat de València. Té com a objectiu últim promoure **el nivell més alt de cohesió social i convivència** per a tota la població del barri i en especial la de l' IES Malilla i els col·legis públics adscrits. Aquest programa naix al curs 2005-06 de la iniciativa de la col·laboració de l' IES Malilla amb els distints agents socials.

A fi de dotar d'un major dinamisme a les activitats, les organitzacions participants han optat per una estructura de funcionament horitzontal, d'aquesta manera es fomenta el treball participatiu i en xarxa. Es promouen i estableixen complicitats i sinèrgies, entre els distints participants que milloren la convivència, el coneixement mutu en els centres educatius i en el barri .

L' **Enganxa't** pretendre ser una modesta contribució, dins d'un esforç social més general, a la lluita contra la violència social i escolar, aportant models de comportament més solidaris, més humans i més justos, entre les persones que formen la nostra comunitat. Però a més l' **Enganxa't** "té una voluntat de projecció social i es marca com a objectiu crear espais públics on la paraula siga el valor fonamental i la participació siga l'eix que vincule les persones i les entitats. Aprendre la cultura democràtica, ensenyar-la, practicar-la experimentar-la i difondre-la han de ser metes que tots hem d'assumir per a assegurar la vigència i l'arrelament definitiu de la democràcia en el futur i el desterrament definitiu de la violència".

Durant el segon trimestre del curs es realitzen una sèrie d'actes públics com ara conferències, concerts, cinefòrum, activitats en els aules, exposicions etc.

Les entitats organitzadores valoren positivament estes jornades i anualment es comprometen amb la preparació de noves activitats. La relació de entitats que participen es la següent :

AAVV MALILLA, ACP, AMPA IES MALILLA, AMPGYL, BIBLIOTECA MUNICIPAL ROÍS DE CORELLA, CEFIRE DE VALENCIA , CEIP PABLO NERUDA, CEIP FERNANDO DE LOS RÍOS, CEIP R. MATEU CÁMARA, CENTRE MUNICIPAL DE JUVENTUT MALILLA, CLUB FUTBOL SALA MALILLA, GALESH, HACERMEDIACION, IES MALILLA, LAMBDA, AMPA MARTÍ SOROLLA, MOVIMIENTO CONTRA LA INTOLERANCIA, MOVIMINTO POR LA PAZ, SOCIETAT MUSICAL BARRI DE MALILLA, SAVE THE CHILDREN, REAL SOCIEDAD ECONÓMICA DE AMIGOS DEL PAIS .

Cal recordar que aquest programa va ser premiat a la convocatòria del curs 2008-09 amb el tercer premi de bones practiques educatives per la conselleria d' educació i al curs 2013-14 va ser reconegut amb el premi Margarida Borràs.

- RED SUBE EL TONO CONTRA EL RACISMO

L'IES Malilla forma part de la Xarxa contra el Racisme i la Xenofòbia, promoguda per la entitat "Moviment contra la Intolerància" i en col·laboració amb les Concejalies de Benestar Social, d'Educació i la Universitat Popular de la ciutat de València, des del curs 2013-14. Aquesta participació va ser aprovada pel Consell Escolar amb data 14 de gener de 2014.